

Szöllősi Hírek

A Zsongorkő Baráti Kör lapja 2004. április

Május, Pünkösöd hava

A rómaiaknál a föld termékenységének istennője Maia volt. Egykor a hónapot róla nevezték el. Májusban a mi templomainkban Szűz Máriáról emlékezünk a litániákon.

Május 1. Ősi keresztény szokás volt e napon zöld ágakat, máshol kizöldült fűcskákat állítani. Ősrégi legenda szerint bizonyos Valburga nevű leány ilyen zöld fával dicsőítette Istent. A májusfa-állítás ennek a régi-régi hiedelemnek a ma is élő emléke. Ebből nőtt ki a Walpugisnacht, a Walpugisj német hiedelemvilága is. Babarc németjei egykor e nap éjjelét Walpugisnacht néven a boszorkányok éjszakájának tartották.

Május 1. Szent Józsefnek, az ácsnak, a munkásembernek is ünnepe. Ezzel ünnepli az egyház a „Munka ünnepét”. Ekkor van Zsigmond, burgund király ünnepe is, akit ellenségei 524-ben kútba fojtottak. Erekyeit Prágában őrzik. Benne tisztelte védőszentjét a mi meglehetősen szélcsap természetű Zsigmond királyunk (1387-1437). Udvari embere Tar Lőrinc. 1411-ben az ő ajánlólevelével utazott Írországba. Ennek emléke a nevezetes Tar Lőrinc pokoljárása. Az megint csak külön kérdés lehetne, hogy van-e valami kapcsolódás a munka ünnepe és Tar Lőrinc írása között.

Az idei májusnak két úgynevezett változó dátumú ünnepe van. Jézus mennybemenetele (Áldozócsütörtök) és Pünkösöd.

Húsvét után a negyvenedik napon (május 20-án) ünnepli a világegyház a Mennybemenetelt. Ez az Áldozócsütörtök. Egykor – csakúgy, mint nyugat országai-ban, például Ausztriában – valóban ezen a csütörtökön ünnepelhettünk. A keleti uralom éveiben a csütörtöki ünneplést letiltották, és így, mint több más ünnep is, a következő vasárnapra került át. Ezért idén Áldozócsütörtököt 23-án, vasárnap üljük meg. (Kíváncsi vagyok, hogy ha belépünk Európába, kormányunk visszaeurópaizálja-e a z ilyen keresztény ünnepeinket?).

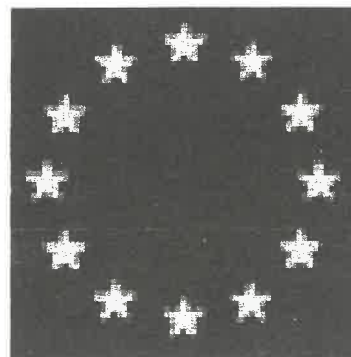
Húsvét után az ötvenedik napon (május 30.) van Pünkösöd. Az ősegyházban ennek neve Pentekoszte volt. Ennek jelentése: „ötvenedik”, vagyis Húsvét után az ötvenedik nap. E görög névből alakult ki a mi „Pünkösöd” szavunk. A Krisztus korabeli zsidóságnak ez az ünnep az egyik főünnepe volt. Ilyenkor már a tengerek téli viharain túlvoltak, és a sokféle elszéledt híthű zsidók az ünnepekre már messzi tájak-ról hajútakon is haza tudtak Jeruzsálembe jönni. Ez lett az egyház születésnapja, a Szentlélek eljövételével.

Májusban az egyház is számos szent ünnepét ajánlja. Így például 4-én Flórián vértanú emlékezete: a tűzoltók patrónusának ünnepe.- Szent Szaniszló napja (május 7.) már csak azért is emlékezetes számomra, mert gimnáziumi igazgatónk névnapja lévén e napon iskolai szünet volt. – Aztán jönnek a fagyosszentek: Pongrác, Szervác, Bonifác (május 12-13-14.). Őket követi Nepomuki Szent János vértanú napja (május 16.). Ő a cseh királyi ház gyóntatója volt. Mivel nem volt hajlandó a gyónási titkot megszegni, Vencel király a Moldava vízébe fojtatta (+1383). Ma számos hídon, sok folyóparton láthatjuk a barokk időkben készült szobrát.

Május 25. E napon emlékezünk meg Hildebrandról, aki VII. Gergely néven ismeretes a pápák sorában. (1078-85). Ő volt a Canossa járó IV. Henrik császár nagy ellenfele. Jó nagybátyám igen tisztelte Gergely pápát, ezért keresztelésekor nevem mellé Hildebrandot adta védőszentül.

Ugyanezen a napon ünnepeljük a sokkal ismertebb másik szent pápát, a szőlők védnökét, patrónusát, a 230-ban vértanú halált halt Orbán pápát. Többfelé az országban, ha Orbánkor szép volt az idő, a szőlőkben zengett a muzsika, szólt a nóta, és Orbán szobrát a szőlősgazdák megkoszorúzták, felvirágozták, hálából borral meglocsolták. De ha fagyot hozott e nap, haragudtak bizony a gazdák. Kaviccslal megdobálták, a jászberényiek még meg is pálcázták, bottal ütlegelték a szobrot.

Timár György

Május 1. Azelőtt a munkásosztály nemzetközi ünnepe. Ma az Európai Unióhoz való csatlakozásunk napja.

Sokan lelkesen és bizakodva várják e napot. A világ egy fejlettebb részéhez való csatlakozásunk egy jobb jövőt ígér. Legalábbis hosszú távon. Persze sokak azt gondolják, május 1. után egycsapásra minden megváltozik, és kolbászból lesz a kerítés.

Mások kevésbé lelkesek. Sokak szerint annyi történik majd, hogy egyik nagy birodalom helyett egy másikhoz tartozunk majd. Egy újabb függőségbe kerülünk. Sőt vannak olyanok is, akik szerint a szovjet katonai diktatúra helyett a tőke diktatúrája következik.

Akár így, akár úgy, egy biztos. Május elseje után Unió ide, Unió oda, egyre melegebben süt majd a nap, nyílik az orgona, az asszonyok kiteszik a muskátlikat, petüniákat. A lányok egyre lengőbb ruhákba bújnak, a fiúk pedig szívósan legyeskednek körülöttük. Mellékesen meg persze csatlakozunk is.

Tartalom:

2-4

Buzás Andor írása**ZSBK taggyűlés****Polgári-kör****Passio**

5-6

Maurer Péter borai**A hónap kérdése: hogyan változott az Ön jövedelme?****Gyógyszerárak**

7-8

Borverseny**Tudja-e Ön?****Iskolai hírek**

9-12

Önkormányzati oldal**ÁNTSZ fórum****Szöllősi Hírek****Felelős kiadó:** Holota Jenő,**Felelős szerkesztő:** dr. Palóczy Zoltán,**Szerkesztőség:**

Kővágószőlős, Rákóczi út 2.

Nyomdai munka: Agora nyomda, Pécs. Készült 550 példányban.

BUZÁS ANDOR

ALVÉGSOR, MAGYARORSZÁG**- egy riportút emléke -**

Sokáig, nagyon sokáig így nézett ki a falu: Középpütt a templomtorony – a település viszonyítási pontja, aféle geodétikus állvány: a főteret övező, megnyurgult, magas-módos házak mintha ehhez a torony-mércéhez mérték volna be magukat: lakói hitének magasságát az istenháza-toronyisakjához, a beépített padlásteretek ablakait pedig a teljes körkilátás, a világlátás igényéhez szabva, amit óvón befödtek az egzisztenciális biztonságot sátorotói. Az aranyozott toronykeresztről szerte leverődő, a kéménytetőket súroló sugár: ez volt a falu lejtésszöge. A távolabbi házak körkörösén e sugár alá igazították magukat: a bennük lakók ereje és álmai szerint – ettől beljebb, vagy ettől kissé kijebb – felszegett lapos homlokzattal, vagy kókatag ereszekkel, mint a vénék szemöldöke. És aztán – mintegy apadtán az Isten teremtő kedvének – a mind-kisebb házak, mind-lapítottabb életek ragaszték-zónája következett, éppen hogy aláférve a súrolva ereszkedő fénysugárnak, ami éppen egy-egy vityilló mögött szegeződött a sárba. Ezentúl már nem volt falu. Csak a sárragasztásos, koszos, foszladt falugallér: az alvég. Vagy ha úgy tetszik: a szép falu kacér szoknyaszegélyébe hiába kapaszkodók világa: átmenet a lét és a vegetálás, az ember udvara és a senki legelője között, a fűtött életek átmenete a didergő aznapiságba. A legszélsegs paticsfalak ablakaiból hiába szállt volna a tekintet: a világ tág mezőjén már nem kapaszkodhatott meg semmiben – mert túl volt a fényen. A fénytelen szeműek utcáiban, az alvégsorokon, embert és reményt földbe gyűrt a történelem gravitációja... És amikor a cigánysorok, a falu belső migrációja során nekiveselkedve elértek a belső házakig és a templomig – megrettentek még az elköltözők is visszaneztükben: olyan volt ez, mintha Isten újból akarná teremteni a falut, csak most már kívülről kezdve befelé!

A cigányiskola tanítónéijével beszélgetve, többet hallgattunk, mint szoltunk, talán mert azonnal kiderült, hogy mindketten – bár nem idevalósiak, de mégis azonos faluzóna: a belső, magasabb házak bennszülöttei vagyunk, s tán szemléletünk azon tud igazán szabaddulni, bár akar, a sárba-hullt sugár végzetének képétől, vagy... babonájától. – Nincs ezeknek igényük a kitörésre. A feltörekvésre. Most magas az ablakuk – de onnan is laposan néznek – mondott valamiféle. Tudtam, hogy talán igaza van – mégis... mégis, valahol mélyen nyugtalanított-gyötört a mi változatlan, megszokott falu-optikánk, a könnyen becsapós fénytörések sugallta, túl-nyilvánvalónak látszó, leverő igazság. Elmentem megkeresni a falu legrosszabbul tanuló gyerekeit, de csak a hajdani rossz tanuló öregmáját találtam otthon. – Én copfos kislány voltam – mesélte – éppen mintha magyar lány lennék, de olyan rossz, hogy egyszer be is zártak éjszakára abba az öreg iskolaépületbe ott a templom mellett. Sírtam – mert csak a sötétséget láttam magam előtt. Az iskolatáskástól-copfstól beáristomozott kisleány, akinek hajdani pityergését talán mostanában pattintják világgá a hámló öregiskola mézshabarcsuborékai, ez a szipogósvisszhang fülébe jut-e a mai nevelőnek, okít-e valamit a ma okítóján? A négy fallal lezárt, négy szabad világtáj kellős közepébe kényszerített ember-gyerek kiszabadultában is örökké hallja, a falakról visszaverődött ítéletet, hogy: rossz és reménytelen. Pedig a

világ bármely copfos kislánya csak akkor tanul rosszul, ha semmi várható jót nem árul el magáról az okító világ! Ha mi előlegezzük meg neki a visszahullás fátumát, már a két kis hajfonat közt sütvé homlokára a bélyeget, a prejudikált reménytelenséget... És jártam a szomszédban is, egy öreg cigányférfinál, aki pár esztendeje különös járdát betonozott kertkapujától az iskoláig, mintegy cementbe-örökítve hajdani lábnyomait, unokáinak az útmutató lépésirányt... Hát akkor Ő? Vagy a másik asszony, aki nem copfos, hanem, „sámlis” kislány volt. Reggelente jobb kezében a könyvvel és a palatáblával, baljában apja-faragta kis üllökével indult el mindig az iskolába. Cigány-pótszék a tudományok ősbemutatóján. De az ő tekintete fölért a tábláig és a világos ablakig. A fia tekintélyes gazda. Amikor első hizóbikáit leadta, estére összecsendült náluk a számtalan atyafi egy remélt dinom-dánomra, a pénz elverésének szertartás-éjszakájára – a fiatalember felállt az asztaltól, kinyitotta az ajtót, s az utcára mutatott. Mert tudta: mi a tét. Vagy a tehetetlenek torz öröme, a lapos pillantásúak elégtétel érzése elégül-e ki, hogy sikerült visszaráncigálni a maguk reménytelenségébe, a lélek sivár aznapiságába ezt a szakadárt, vagy ő találja meg méginkább önmagát holnap virradatra?! Hogy ha csak lábujjhegyre emelkedve is, de megpróbálta tekintetét a fény útjába emelni... Észrevette-e akkor valaki, megtisztelte-e benne ezt az emberfeletti erőt, az őshagyományba merevült cigány güzskötélék szétszakításának merészségét, istenkísértő embergesztusát? Odanyúlt-e valaki is, ebben a kritikás pillanatban a karja alá, hogy ne remegjen, és hogy még magasabba emelhesse? Mert ha lehanyatlana, ma is készségesen rábólintatnának: Na ugye!

Az ő gyereke jó tanuló. Gének? „Sámlis” gének? Aligha! S bármennyire is viszont-igazságtalannak is hangzik, bizony érzem-tudom, csak arról van szó: Őnekik sikerült kivonni magukat, három nemzedék során is, a mi bénító ítéletünk alól!

Nem mindegyiküknek tartozunk elégtétellel. De a kiválasztottaknak – sokkal! Mert ők sokak terhet is viselik! Keresse őket másvalaki is, valahol, valamelyik még-szép-faluban... Az öregget, akinek már nincs betonkeverő ereje – de tudja az ember járásirányának titkait. Szóljon a copfosnak, hogy ne sírjon, a dús üstökűnek, hogy ne hallgasson mélyen. Nemzetiségük: cigány. Arcuk: kreol. Utolsó öltözetük, amiben látták őket: tiszta. Szemük: él. Valószínű tartózkodási helyük: Dél-Baranya vagy más vidék. Sokaké: a fénytelen szeműek faluja: Alvégsor. Vagy mindjárt a templom mellett. Házsám nincs. Magyarország.

Miről volt szó a ZSBK márciusi taggyűlésén?

Holota Jenő elnök köszöntötte a tagságot, valamint az új belépőket, majd átadta a szót dr. Pallós Zoltánné ügyvivőnek, aki napirend előtt kívánt szólni. Az ügyvivő sajnálkozását fejezte ki, hogy a március 9-én tartott fórumon, ahol az RHK Kht és a Mecsekérc tartott színvonalas tájékoztatást a nagyaktivitású radioaktív hulladék elhelyezéssel kapcsolatos kutatásokról, nagyon kevés lakos vett részt. A ZSBK tagsága is csak 10 fővel képviseltette magát, főként a vezetőségi tagok személyében. A fórum időpontjáról az előző taggyűlésen Holota Jenő tájékoztatott, a Szöllősi Hírekben meghívó hívta fel rá a figyelmet, megelőzően több alkalommal fejtette ki Sándor Tibor, milyen fontos, hogy ezeken a rendezvényeken minél nagyobb számban képviseltesse magát a ZSBK. Pallós Zoltánné felhívta a tagok figyelmét, ne várják el, hogy mindenkit személyesen invitáljanak a program napján. Mint mondotta a ZSBK további tevékenysége, sorsa is függhet a tagok ilyen téren kifejtett aktivitásától.

Horváth Jenő környezetvédelmi munkacsoport-vezető tájékoztatott a Föld napi rendezvényről, kérte, hogy ha valaki tud helyette feladatot vállalni máj. 8-án a Madarak és fák napján, tegye azt meg.

Átadta a szót annak a két tagnak, akik a ZSBK-t képviselték a Környezetvédő Szervezetek Országos Találkozóján

Debrecenben. Fábos Gáborné röviden ismertette, milyen szekciókban vettek részt, Kis Lászlóné a találkozó hangulatát festette le vidámra sikerült beszámolójában. Elmondta, hogy az Év Szervezete díjat a pécsváradai Civilek a Zengőért Egyesület nyerte.

Horváth Jenő megkérdezte, hogy a most Kővágószőlősen nagy port kavart daganatos megbetegedések ügye szóba került-e.

Kis Lászlóné elmondta, többen megkérdezték, ő csak a saját véleményét tudta elmondani, mivel hivatalos álláspont nem alakult ki ezzel kapcsolatban.

Holota Jenő javasolta, hogy támogassa a tagság a Civilek a Zengőért egyesület mozgalmát egy nyilatkozattal, kérte a tagokat, aki egyetért vele, aláírásával is erősítse azt meg.

Dani Béláné a Nyugdijas Klub vezetője megköszönte a tagság részvételét férje temetésén. A klubélet a megszokott kerékvágásban megy tovább, a tervezett gunarasi énekkari fellépés anyagi okok miatt elmaradt, de Komlóra mennek majd szerepelni.

Július 10-re kistérségi találkozót terveznek.

Sándor Tibor a ZSBK helyzetéről szót néhány szót. Elmondta, hogy nagyon sokat kellett dolgozni azért, hogy a szervezet idáig eljusson. Szomorú, hogy a tájékoztató fórumon kevesen vettek részt. A ZSBK költségvetése

idén szűkebb lesz, mint az előző években.

A KHT vezérigazgatója személyesen eljött, hogy a helyszínen tájékozódjon a közelmúltban a sajtó által felfújtt daganatos megbetegedések ügyéről. Bár a képviselők meghívást kaptak erre a találkozóra, egy kivételével el sem jöttek. Ezen a megbeszélésen Sándor Tibor kiemelte a ZSBK szerepét és azon szándékukat, hogy független szakértőket kívánnak bevonni a vizsgálatokba, a mérési eredmények ellenőrzésébe.

Kis Lászlóné megjegyezte, úgy tudja, hogy annakidején az uránbányászokat komoly vizsgálatoknak vetették alá.

Erre a jelenlévők közül több volt bányász megjegyezte, hogy ezen vizsgálatok eredményét sosem közölték velük.

Horváth Jenő elmondta, hogy a 77 kihelyezett radonszint-mérő eszközből 65-t tudtak összeszedni, ahol magasabb értéket mértek, oda újakat tettek. Több mérés eredményét fogják összegezni. A környezetvédelmi munkacsoport-vezető elmondta még, hogy kérték a Mecsekérc igazgatóját, Papp Bélát, hogy értesítsék azokat a lakosokat, akiknél magasabb radon szintet mértek, hogy megtehessek a szükséges intézkedéseket.

Miután több észrevétel nem történt, Holota Jenő megköszönte a részvételt és a gyűlést bezárta.

Felfedezetlen kincs Kővágószőlősen

Aki Pécsen, vagy a környéken él, tudhatja, hogy nem kell sokat várni, amíg az ásásokon újabb, meglepően érdekes leletek, vagy műemlékek nyomai kerülnek elő a föld alól. Kővágószőlősen egy római kori villát és ókeresztény mauzóleumot tártak fel 1977 és 1982 között. Sajnos ma a terület igen elhanyagolt, létezéséről kevesen tudnak, pedig lehet, hogy idővel a világörökség részévé válhatna. Az ásási munkálatokban részt vett akkoriban Stadler Ferenc is, aki szakmai leírásokkal segített munkáiban.

Az egykori villa kövezett udvarát egy fűtött és fűtetlen folyosórendszer vette körbe. Egy kis helyiség kivételével a keleti szárnyban is élvezhették a meleget a bentlakók, a nyugati szárnyban pedig fali fűtőtéglaakat, fűtőcsatornákat találtak a kutatók. Az épületet dél felől

falfestményekkel díszített oszlopcsarnok zárta, melyből két apszisos helyiség ugrott előre. Sajnos nem sikerült pontosan feltárni a fürdőtraktust, de a téglamaradványok és a kispatak közelsége egykor működő vízvezetékrendszerre utalnak. Az északi szárnyat egy erős kőfal választotta el az előbbiektől, s abban két kisebb szoba mellett egy hatalmas fogadóterem működhetett. A vázolt tényekből a tudósok arra következtetnek, hogy ez a villa egy latifundium központi épülete lehetett, és építetői a társadalom vezető rétegeihez tartoztak.

A későrómai-ókeresztény mauzóleum felső szintjén kápolnát, az alsóban pedig festett sírkamrát talál a látogató. Ez utóbbiban két sírhely nyoma bukkan elő az ásás során. A felső szinten valószínűleg folyamatosan egyházi

szertartások zajlottak. Előkerült hat darab érme is, melyek az akkori gazdasági tevékenységre utalnak. A betelepítés nyomait őrzik a megtalált kerámiamaradványok és az állatcsontok is. Elképzelhető, hogy ez a mauzóleum volt Paulus püspök tevékenységének helyszíne az i.sz. 4. században. Ma sajnos a műemlékeket már megközelíteni is nehéz. Ha nem egy cég belső udvarán áthaladva sétálunk a látványosság felé, akkor nagy kerülővel a dombról kell leereszkednünk oda. Érdekes, hogy ennyi év alatt az országút és a mauzóleum közé még egy kavicságyás sem épült, hogy minél többen könnyebben megcsodálhassák azt, amit a messzi múltból őseink ránk hagytak

Gerner András

Húsvéti tojásfestés

Április 8-ra, nagycsütörtökre tojásdíszítő játszóházba invitálta a Jakabhegyi Polgári Kör a falu kis lakóit.

A főszervező Kató Zsuzsa volt, aki előre megrajzolt mintákat, kartonra felírt, kifüggeszthető locsolóverseket hozott.

Az asztalokat tavaszi virágcsokokkal díszítették. Kőszegi Jánosné és dr. Pallós Zoltánné 30-30 főtt tojást hozott, amit a gyerekek érkezésére meg is festettek Bakonyi Gáborné segítségével. Több gyerek hozott magával főtt, vagy kifűjt tojást. Az asztalokra kerültek a tojásdíszítés kellékei: ecet, fogvábőr. 3 órára megtelt a kultúrház

gyerekekkel, anyu-
helyben lakó óvó-
Maurerné Merz Éva
Volt, aki már a
alkalmazta, voltak,
Zsuzsa megmutatta
Mindeközben han-
Aki végzett a to-
zolhatta a neki
hogy otthon foly-
Őt órára az összes
egészen szép mun-
ben a gyerekek
nyuszikat, ame-
füleiket mozgatva
A szervezők nagy
Horváth Gyuláné,
adott a munkálato-
kinek köszönjük a
Jövőre ugyanebben az
szeretnénk megszervezni
többen megismerkedhessenek ezzel a kedves hagyománnyal.
Dr. Pallós Zoltánné

kákkal, nagymamákkal. Eljöttek
nők is: Kormosné Borda Ibolya,
és Nádasdyné Farkas Márta,
tavaly tanultakat szépen
akik most jöttek először, nekik
a tojásdíszítés fortélyait.

gugatos népzene szólt.
jásdíszítéssel, leraj-
tetsző mintákat,
tathassa a tanultakat.
tojást megmintázták,
kák is születtek. Köz-
megsimogathatták az élő
lyek egy ketrecből,
pislogtak kifelé.

segítségére volt
aki edényeket
hoz. Minden-
részvétel.

időpontban
hogyan is

húsvéti játszóházat, hogy minél

Ezúttal április 16-án estefelé gyűltek össze a polgári kör tagok a szokásos összejövetelükre.

Az eltelt egy hónap összefoglalásaként felidéztek, hogy többen részt vettek a budapesti országos Szövetségi gyűlésen, a március 15-i községi ünnepségen másokkal együtt koszorút helyeztek el a Hősi emlékműnél, tárgyjutalmat ajánlottak fel a legjobb eredményt elérő kövágószőlősi bortermelőnek, húsvétra a polgári kör lenyíratta a templom körül a fűvet, tojásdíszítő játszóházat rendeztek a gyerekeknek.

A Kör vendége ezúttal Körömi Attila országgyűlési képviselő volt, akinek számos kérdést tettek fel a jelenlévők.

Közben megköstölték a Maurer Péter által felajánlott aranyérmes borokat. Dr. Pallós Zoltán háziorvosi minőségében tájékoztatást adott a községben előforduló daganatos betegségekről, az előző hónapok ezzel kapcsolatos történéseiről.

A tagság megtárgyalta az aktuális feladatokat, valamint a május hónapban esedékes programokat.

Vastag Mária

Passio

Kövágószőlős lakói közül talán kevesen látták, de bizonyára többen hallottak a PASSIO című amerikai filmről, melyet a közelmúltban játszottak a mozik.

A film világszerte vihart kavart, voltak kemény kritikussai, sőt egyesek a betiltását követelték, mások dicsérték, tanulságosnak tartották.

A történet Jézus halála előtti 12 óra eseményeit idézi fel, nagy történelmi hűséggel és mi tagadás naturalizmussal. Hosszú képsorokon át lehattunk tanúit a Megváltó korbácsolásának, különféle módon történő kegyetlen kínzásoknak, véres jeleneteknek még a megfeszítés előtt.

Ezt az alkotást mindenkinek látnia kell, bár gyenge idegzetűeknek nem ajánlott a film megtekintése.

A kegyetlenkedéseket, a keresztre feszítést a római katonák követik el, de mindez a zsidó főpapok, és az általuk felheccelt nép követelésére történik.

Ami nagyon tanulságos, hogy előtte, Jézus Jeruzsálembe érkezésekor (virágvasárnap) még ünneplő tömeg fogadja, a nép pálmafaágakkal köszönti, majd a befolyásukat, hatalmukat féltő főpapok és farizeusok hatására néhány nap múlva már vesztét követeli. Jó példája a primitív, birkanyájként terelhető embermassza viselkedésének. Akár ma is történhetne.

Ilcsi kozmetikumok!

Világszínvonal!

Magyar termék!

Érdeklődni: Pallós Petronella kozmetikus

T: 374-009.

UPC Direct műholdas televízió mindenkinek!

Kedvezményes akció! Hívja a 1-22-1 telefonszámot!

Maurer Péter aranyérmes bortermelő

Maurer Péter évek óta a legjobbak között szerepel a helyi borversenyen. Idén a kövágószőlősi borosgazdák közül a legmagasabb pontszámot érte el egyik fehérborával. Aki már megízlelte borait, nem találja túlzásnak, hogy azok a márkás italokkal vetélkednek.

- *Hogyan kezd valaki hozzá a borkészítéshez? Családi hagyomány, vagy önálló indíttatás?* – kérdeztük Maurer Pétertől.

- Már a nagyapám is borászkodott. Gyerekként sok időt töltöttem el a szőlőjében, rokon és ismerős gyerekekkel együtt. Szép emlékeim vannak azokból az évekből. Nagyon jól éreztük ott magunkat. Aztán ifjúkoromban már érdekelt a szőlővel-borral való foglalatosság.

- *Mikor lett ebből önálló borkészítés? Mert a segítség valakinek, az azért más?*

- Amikor 1964-ben Kővágószőlősrre költöztünk, apósommal a kert egy részébe szőlőt telepítettünk. Ez nem adott elegendő mennyiséget, ezért vettünk hozzá szőlőtermést, és magam egyedül készítettem belőle bort. A hozzáértést egyrészt ellestem a felmenőktől, másrészt szakkönyvekből szereztem. Azóta minden esztendőben megtöltöm a hordóimat saját borral.

- *Látom, szép rendben sorakoznak. Ez itt például egy elég régi hordónak látszik...*

- Igen, ez egy közel ötvenéves hordó, eperfából készült. Ma is igen jó állapotban van. Nagy becsben tartom, mert családi kincs.

- *Mennyi bort szokott szüret után pihenni a Maurer pince hordóiban?*

- Általában 800 liter körüli borrom van induláskor.

- *Ennyi bort nem lehet egyedül meginni. Eladásra is kerül belőle?*

- Nem. Nem szoktam eladni egy litert sem. Nagy a család, rendszeresen adok a fiaim családjának, rokonoknak. Olyankor is fogy belőle, amikor valami munka van a ház körül, de ismerősök is be-betérnek a pincémbe.

- *Milyen fajta boraid vannak?*

- Már régen két szőlőfajta, a rajnai rizling és a szürkebarát mellett döntöttem. Ezen kívül van egy kevés vegyes fehér- és vörösborom is, de az előbbi kettő az igazi. A szürkebarát szőlőt gyűdi, a rajnait siklósi termőhelyről veszem. Mindig ugyanonnan. A saját termésemet nem teszem hozzá. A Vince napig ezekhez nem nyúlunk, az egyéb boraimat fogyasztjuk addig.

- *Ez azért sok munkát adhat. Győződ egyedül?*

- Amióta nyugdíjas vagyok több időt tudok erre fordítani, másrészt a fiaim is segítenek a munkákban. Úgy tűnik, érdeklő őket.

- *Na és az unokák?*

- Az unokáim is le-lejárnak a pincébe, bár még gyerekek. Nem a bor miatt, inkább a kíváncsiság hajtja őket.

- *Ehhez szakértelem kell, hogy rendszeresen ilyen jól szerepelj a borversenyeken...*

- A sok éves tapasztalat van segítségemre, de a helyi borászati tanfolyamokra is el-elmentem. Ott is hasznos ismeretekre tettem szert...

- *...mindez még nem biztos, hogy elég...*

- A jó borász szereti csinálni amit csinál. Szinte szenvedéllyel foglalkozom a borral. Aztán még kell precizitás, gondosság és sok-sok munka.

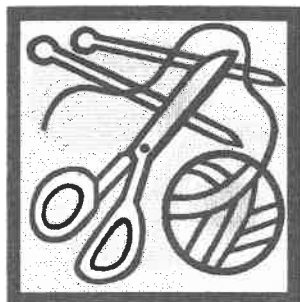
- *Úgy szól a fáma: több az öreg borosgazda, mint az öreg orvos. Magad is kóstolgatod a borodat?*

- Igen, nem csak dolgozni szeretek vele, de meg is iszom a jó bort. Persze csak mértékkel.

- *Akkor egészségünkre!*

SZH

Kézműves foglalkozások gyerekeknek!

A kövágószőlősi önkormányzat és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat kéthetente pénteki napokon kézműves foglalkozásokat szervez a gyerekeknek a kultúrházban.

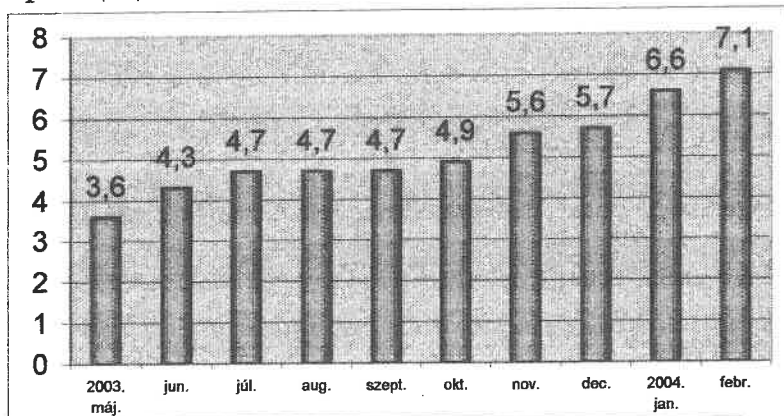
A foglalkozások pontos idejét és témáját a hirdetőtáblákon teszik közzé!

Ember tervez, időjárás végez

Eredetileg április 17-re tervezte a ZSBK a szokásos tavaszi, erdőtakarítással egybekötött túráját a Jakabhegyre. Sajnos azt a rossz időjárás miatt el kellett halasztani. A következő szombatra ismét zimankós időt jósolt a meteorológia. 24-én reggel már borult ég fogadta a Főtéren gyülekező iskolásokat és felnőtteket. A lelkes résztvevők mégis nekivágtak a hegyoldalnak. A tetőn metsző szél, és egyre vadabban csapkodó eső fogadta a derékhadat. A beálló zúfólásig megtelt a védelmet kereső gyerekekkel és felnőttekkel. Az esemény főszervezője Horváth Jenő köszöntötte a megjelenteket, és sajnálattal jelentette be, hogy a programokat nem tudják megtartani. A környezetvédelmi vetélkedőre egy későbbi időpontban, az iskolában kerül majd sor.

Kis napi közgazdaság

Az infláció alakulása az előző év azonos időszakához képest (%) Forrás: KSH

Hogyan változtak áprilistól a gyógyszerek árai?

Január elseje után a betegek meglepetéssel észlelték, hogy megszokott gyógyszerükért jóval többet kell fizetni a patikákban. A Központi Statisztikai Hivatal márciusi jelentése szerint a gyógyszerárak átlagosan 16 %-kal emelkedtek.

A fogyasztók többsége azt tudta, hogy januártól a medicinák árát az addigi 0 kulcs helyett 5 százalékos ÁFA is terheli, de sokak számára érthetetlen volt, az ennél jóval nagyobb arányú ármegugrás. A betegek arra gyanakodtak, hogy a gyógyszergyárak és a patikusok adják drágábban a szereket.

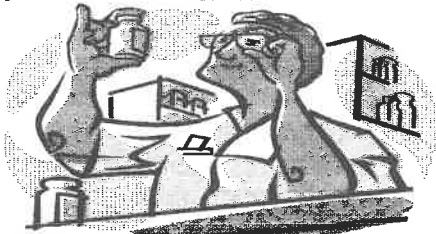
A kormány, miután észlelte a gyógyszerek árának emelkedését, hatósági intézkedéssel a legtöbb szerre 15 %-os árcsökkentést vezetett be. Így a rászorulóknak is kevesebbet kell fizetniük április elsejétől. Az intézkedés nem ment simán, tiltakoztak a gyógyszergyárak, nagykereskedők és a gyógyszerészek egyaránt. Ellátási zavarokról is érkeztek hírek.

Nevének elhallgatását kérő gyógyszerész szerint 2004-ben a gyártók és forgalmazók a tavalyi áron adták a TB által támogatott termékeket. Tehát az áremelkedést nem ők, hanem a bevezetett ÁFA okozta, valamint az, hogy az Egészségbiztosító sok gyógyszer támogatását csökkentette, így a betegnek kellett többet fizetnie. Példát is mondott: Tavaly a magasvérnyomás kezelésére alkalmazott, népszerű Normodipine közel 800 Ft-ba került a betegnek. Januártól az ára 1170-re emelkedett, majd a mostani csökkentés után 1000 forintba kerül. Ugyancsak január 1-től több addig ingyenes gyógyszerért már térítési díjat kell fizetni. Ilyen például az epilepsiára szedett Tegretol, Neurotop. Számos gyógyszer árának 10 %-át kellett fizetni tavaly. Például, Claritin, Controloc. Az idei évben ezekre 20-30 %-ot térít a beteg. A sokak által használt izomlazító Scutamil C térítése 56-ról 203 forintra nőtt, néhány gyógyszer ára pedig pár forinttal kevesebb lett, mint decemberben.

Az áprilisi csökkentés kedvező ugyan a betegeknek, de most nagyjából a tavalyi árszintre tértünk vissza.

Nyilatkozó gyógyszerészünk nehezményezi, hogy a kormánydöntéssel pécsi patikájuk mintegy 10 millió forint értékű készletén egy nap alatt 1 milliót „bukott” a gyógyszerárak. Ezt senki nem téríti meg.

Különösebb gyógyszerhiány nem volt, egyes inzulinok beszerzésében azonban volt átmeneti fennakadás. A patikusok szerint még az idén várható újabb változások a gyógyszerforgalmazásban.

A hónap kérdése

A 2004-es esztendőből eltelt három hónap. Az első negyedév során mindenki megtapasztalhatta a bérek, juttatások, az árak, költségek ideai változásait. Mint köztudott a személyi jövedelemadó kulcsai csökkentek, így kevesebb adót kell a jövedelem után fizetni. Valamelyest nőtt viszont a bérből levonandó járulék. Számos árucikk és szolgáltatás ÁFA-ja emelkedett. Nőtt például az energia, az újságok, könyvek, gyógyszerek után fizetendő forgalmi adó. A KSH adatai szerint az év első három hónapjában az infláció megközelítette a 7 %-ot.

Az említett időszakban emelkedtek a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások. Ugyanakkor a közalkalmazotti körben és számos vállalatnál a bérek nem változtak a tavalyihoz képest.

Kövágószőlősi lakosokhoz intézett kérdéseink: Kapott-e Ön béremelést az ideai esztendőben? Hogyan változott a kézhezvett munkabére a múlt évhez képest? Ön szerint nőtt-e a reáljövedelme, azaz fizetéséért többet tud-e vásárolni, költeni, mint 2003-ban?

57 éves diplomás közalkalmazott: A bruttó illetményem 2003-ban havi 152 ezer FT volt. Pótlékkal, helyettesítéssel ez felment 177 ezerre. A levonások (SZJA, járulékok) után kézhez kaptam tavaly havonta 113 500 forintot. Idén a bérem nem változott. A levonások után havonta 3 400 forinttal kapok többet. Ez három százalékkal több.

Nem valami sok, különösen akkor, ha mint mondják, az infláció 6-7 % körül lesz az idén.

48 éves középfokú végzettségű alkalmazott: a havi munkabérem 91 ezer forint volt tavaly, és idén eddig nem volt emelés. Tavaly ebből kézhez kaptam 60 ezret, idén 61 700-at kapok. Nem vagyok valami jó számtanból, de azt látom, hogy a havi villanyszámlánk éppen ennyivel lett több egy év alatt. Szerintem nem nőtt a jövedelemem, mert mire minden számlát feladunk, befizetünk, nagyon megcsappan a családi kassza.

Nagyobb kiadást erre az évre nem tervezünk.

30 éves, napi négy órában foglalkoztatott fizikai dolgozó: Tavaly a havi fizetésem 31 ezer forint volt levonások nélkül, 2003-ban ebből havonta kézhez kaptam 27 300-at. Idén nem kaptam béremelést, a fizetésem kevesebb lett havi 500 forinttal, mert 26 800-at kapok kézhez. Nem értem hogy lehet, amikor azt mondják, csökkent az adó. Ebből vásárolni kevesebbet lehet, pláne mert mindennek emelkedett az ára.

(a válaszok véletlenszerűen kiválasztott kövágószőlősi lakosok magánvéleményei)

Borverseny 2004

A hagyományos Kővágószőlősi Borversenyt - idén immár 12. alkalommal - március végén tartották a község önkormányzata, valamint a ZSBK közös szervezésében és a Pécs Vidéke Hegyközség szakmai támogatásával. A leadott borminták értékelésére március 31-én, az eredmények ünnepélyes ismertetésére április 3-án került sor a kultúrházban. Az elnöki asztalnál helyet foglalt Sándor Tibor polgármester, Varga Géza alpolgármester és szervező, Havrán István borász, a bírálóbizottság elnöke és Holota Jenő a Zsongorkó Baráti Kör elnöke. Varga Géza alpolgármester – aki egyben a ZSBK kertbarát munkacsoportjának vezetője is – szavaiból a jelenlévő borosgazdák és a meghívott vendégek megtudhatták, hogy idén 61 termelő 118 bormintáját kellett a zsűrinek értékelni. A borok most sem csak Kővágószőlős környékéről származtak, hanem jó néhány pécsi, villányi, siklós környéki valamint bodai bor kínálta magát. A minták nagy száma miatt két bírálóbizottságot állítottak fel.

I. bizottság: Havrán István borász és Bakó Attila hegybíró, II. bizottság: dr. Lisicza István hegyközségi elnök, Csékei József vezető borász és Bodó János megyei főkertész. A minták közül 91 fehérborot kellett megkóstolni, míg a vörösborok minden eddigénél nagyobb számban, 27 mintával képviselték magukat. A díjak átadása előtt Havrán István szöveges értékelőjében elmondta, hogy a 2003-as évben az aszály ellenére a borok minősége jó, illetve

kiemelkedőnek mondható. Savtartalmuk alacsony, illetve közepes kategóriába sorolható. A fajták közül a közép-idős és késői érésűek voltak sikeresebbek. A vörösborok színanyagban gazdagok, esetenként az extrakt tartalom elmaradt a várt értékektől. Összességében a 2003-as évjárat inkább a vörösborokban hozott kiemelkedő minőséget, bár ez nem minden borvidéken volt így. A bírálók döntése szerint aranyérmes lett 25 fehér- és 6 vörösbor. Ezüstérmet nyert 23 fehér- valamint 4 vörös-, bronzérmet pedig 28 fehér- és 10 vörösbor kapott. Oklevéllel ismertek el 22 bormintát, melyekből 15 volt a fehér, a többi vörös. A legmagasabb pontszámot kapott fehérbor a Kővágótőtsön termett chardonnay, termelője Gyenes Elemér. A kővágószőlősi borosgazdák közül aranyérmes nedűt tudhat magának Csongrádi Zsolt, Maurer Péter, Mátyás Ferenc, Gál Ferenc és Varga Géza. A legjobb eredményt elért helyi bortermelő idén Maurer Péter lett, aki ugyan siklói szőlőből készítette rajnai rizling borát, de a szakemberek szerint az összes fehérbor közül a hetedik legjobb pontszámot kapta. A hozzáértők állítják, az alapanyag csupán egyik kelléke a majdani hordóartalomnak, abból csak a gazda szakavatott kezenyomán lesz kiváló bor. A ZSBK által felajánlott igényes tölgyfahordót így Maurer Péter nyerte. Alig egytized ponttal maradt el tőle Mátyás Ferenc vegyes fehérborra, amelyik itt a hegyoldalban termelt szőlőből készült. A vörösbor kategóriában Dani Zoltán

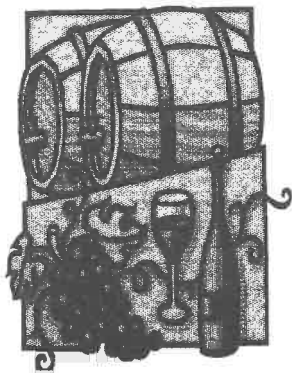
villányi kékoportója érte el a legmagasabb (18,97) pontszámot. Ugyancsak aranyérmes lett Csongrádi Zsolt siklói szőlőből készített rosébora. A termelői nagydíjat a legeredményesebb résztvevő kapta: Lapdavszy Ferenc Pécsről, aki boraival 5 arany és 1 ezüstérmet vitt el. Különdíjban részesült Mátyás Ferenc és Kun Sándor. Hogy ne csak az élenjárók kapjanak díjakat, a 100. sorszámú borminta tulajdonosa - eredménytől függetlenül - egy nemzeti szalaggal átkötött hűsvéti sonkát nyert. Varga Géza zárszavában méltatta községünk egyik kiemelkedő borosgazdáját, Tóth Gyulát, aki egészségi állapota miatt idén sajnós hiányzott a résztvevők közül.

A díjak, elismerések, felajánlások átadása után fenséges babgulyást szolgáltak fel (Varga Gézáné alkotása), amely megkönnyítette a jobbnál-jobb borok kóstolását. Az estebéd után hat, különféle termőhelyről származó bort izleltek meg a résztvevők nagy élvezettel, szakszerű értékeléssel kísérve. A délután további része kötetlen baráti beszélgetéssel, borozgatással telt.

A ZSBK tagsága részéről segítők voltak Kőszegi János, Kőszegi Jánosné, Illés Zoltánné, Perczes András, Kovács Sándor, Pál Lászlóné, Vancsa Gyuláné és a már említett Varga Gézáné. A lebonyolításban segített Maurer Péter és Holota Jenő. Mindannyiuknak külön köszönetet mondanak a rendezők.

A rendezvényt támogatta:

Kővágószőlős község Önkormányzata,
Zsongorkó Baráti Kör
Pécs Vidéke Hegyközség
Pécsi Agroker Kft.
Amadeus BT.
Bí-Bor Gazdabolt Villány
Fekoral International Kft.
Horváth Lászlóné
Jakabhegy Polgári Kör
Komáromi István
Makár-Gazda Bt.
Sampó Kft.
Pécsi Püspöki Pince
Élber Kft.
Top-Farm Kft.

ELISMERŐ OKLEVÉL

TÓTH GYULA Úr
részére

A Kővágószőlősön munkálkodó „BOR-SZAKMA” a szőlőművelés és borkultúra, ezen belül a magyar és táji hagyományok megőrzése érdekében kifejtett odaadó, hittel, szeretettel végzett több évtizedes munkájáért elismerését, megbecsülését és őszinte tiszteletét fejezi ki.
2004. április 3.

Havrán István Sándor Tibor Varga Géza
borász polgármester alpolgármester

Tudja-e Ön?

- Hogy a mozgáskorlátozottak állami támogatását a jelenleg hatályban lévő 164/1995 Kormányrendelet szabályozza. Ez a jogszabály írja elő, hogy milyen betegségek milyen súlyossági foka esetén kell minősíteni a mozgáskorlátozottság tényét. Támogatásban csak a súlyos mozgáskorlátozottak részesülhetnek. A nevezett kormányrendelet pontosan leírja, hogy melyek ezek az esetek.
- Súlyos mozgáskorlátozottság esetén pénzbeli támogatást kap az illető. A pénzbeli támogatás függ attól, hogy milyen korú a mozgáskorlátozott, és tanulói- vagy munkaviszonyban áll-e. Emellett parkolási kártya is megilleti, mellyel a parkolás ingyenes. Korlátozott számban lehetőség van személygépkocsi-vásárlási támogatásra is.
- Hogy amióta Pécsen bevezették a szinte minden közterületre kötelező parkolási díj fizetését, megnőtt az igénylők száma. Elsősorban nem az évi pénzüsszeg, hanem a parkolási engedély miatt. A könnyű, vagy közepes korlátozottaknak nem jár parkolási engedély.
- Hogy mint említettem, a jogszabály nagyon részletesen rögzíti, hogy a súlyos mozgáskorlátozottságnak mik a feltételei és melyik orvos jogosult azt véleményezni. A véleményt formanyomtatványon kell megtenni.
- Hogy a súlyos mozgáskorlátozottság egyik alapvető feltétele a közlekedést segítő eszköz állandó, nélkülözhetetlen használata. Ilyen eszközök: kerekesszék, művégtag, járógép, járókeret, két mankó, stb. A támbot nem minősül ilyen eszköznek, tehát ha valaki az utcán

egy botot rendszeresen használva jár, az még nem elegendő. Ezeket a segédeszközöket csak szakorvos írhatja fel a betegnek (ortopéd, érsebész, baleseti sebész, idegyógyász, rehabilitációs szakorvos). További fontos feltétel, hogy a személy tömegközlekedési eszközzel utazni képtelen legyen. Tehát, ha valaki autóbusszal Pécsre jár, az akkor nem súlyos mozgáskorlátozott!

- Hogy a háziorvos csak igen egyértelmű esetekben jogosult a súlyos mozgáskorlátozottságot megállapítani. Ilyen például, ha az érintett egyén művégtaggal, kerekesszékkel, járógéppel közlekedik, ha egyik oldali végtagjai bénák (pl. agyvérzés után). Minden más esetben a szakorvosok feladata a szakvélemény kiadása. Ehhez beutaló és nyomtatvány a háziorvostól kérhető. A szakvélemény ellen felülvizsgálati lehetőség van.

Ezen a téren igen sok a visszaélés, nagyon sokan indokolatlanul rendelkeznek parkolókártyával. Ezért a jövőben a hatóság ellenőrzi az orvosokat, de a parkolókat is. Volt már olyan orvos, akit ezért megbüntettek. Magam is tapasztalom, hogy olyanoknak is van rokkantkártyája, akik a feltételeknek nem felelnek meg. Hogy hogyan szereztek, azt nem tudom, de nem is az én dolgom. Kérem az érdekelteket, csak akkor kérjék a súlyos mozgáskorlátozottság megállapítását, ha a feltételeknek valóban megfelelnek. Egyéb esetekben erre nincs lehetőség.

Dr. Pallós Zoltán háziorvos

Iskolai hírcsokor

Az iskolába a 2004/2005-ös tanévre március 22-26-ig lehetett beírni az elsőosztályos tanulókat. Tíz tanuló kezd meg az ősszel iskolai tanulmányait. Május 12-én 16 órai kezdettel szülői értekezlet lesz az első osztályos tanulók szüleinek. Itt adunk tájékoztatást, milyen felszerelések és taneszközök kellenek az iskolai munka indításához.

Tanév végéig tartó programjaink:

Ápr. 23. Péntek: ATLÉTIKA - 18 fő - Bükkösd 8.30-kor

Ápr. 30. Péntek: Természetismereti verseny - Abaliget - 4 fő

Máj. 03. Hétfő: Atlétika - 25 fő - Pécs 9.00-kor

Anyák napi rendezvényeink

Zeneiskolások záró hangversenye

Máj. 05. Szerda: Góliát foci-8 fő - Bükkösd 13.00-kor

Máj. 10-14-ig Papírgyűjtési akciót szervezünk. Kérjük a lakosságot, hogy segítsék a gyerekek munkáját!

Máj. 10. Hétfő: Góliát foci -10 fő - Bükkösd 13.00-kor

Máj. 12. Szerda: 3.-4. osztályos foci - Görcsöny 13.00-kor

Szülői értekezlet - 16.00-kor.

Máj. 14. Péntek: 3.-4. osztályos foci - Görcsöny 12.35-kor

Máj. 17. Hétfő: Országos felmérésen vesznek részt a 6. és 8. osztályos tanulóink, magyar és matematika tantárgyakból.

Máj. 19. Szerda: Kézilabda - 18 fő - Abaliget 9.00-kor

Máj. 21. Péntek: 5-6. osztályos foci - 8 fő - Görcsöny 12.35

Máj. 25. Kedd: 7-8. osztályos foci - 8 fő - Görcsöny 12.00

Máj. 27. Csütörtök: 7-8. osztályos foci - 8 fő - Görcsöny 12.00

Papírgyűjtés!

Május 10 és 14-e között iskolai papírgyűjtési akció lesz. A leadott papírmennyiségért kapott pénz az osztályok kasszáját gyarapítja. Kérjük a lakosokat, segítsék a tanulók gyűjtőmunkáját!

Önkormányzati oldal

Tájékoztató az önkormányzati rendeletekről

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy az Önkormányzat módosította szociális rendeletét. A jogszabályi változás hatására az új elemmel bővült, ez a lakásfenntartási támogatás. Igénybevételére az jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át /jelenleg 34.800 Ft/ nem haladja meg akkor, ha:

- a lakásfenntartás havi költsége meghaladja az összjövedelem 30%-át, egyedülálló esetén 25%-át,
- ha az egy főre jutó lakásnagyság egyedülálló esetén nem haladja meg az 50 négyzetmétert, többszemélyes háztartás esetén a 25 négyzetmétert. Mérték: 2.500 Ft/hó.

Április 1-től ismét lehet kérni a gyógyszer-támogatást azoknak, akik legalább 3 hónapon keresztül folyamatosan gyógyszert szednek, és a fogyasztott gyógyszerek után fizetett térítési díj meghaladja a családban az egy főre jutó jövedelem 5%-át. Negyedévente a benyújtáshoz szükséges annak háziorvos által történő igazolása, hogy a gyógyszer-szedés folyamatos /legalább 3 hónapon keresztül/, a többi feltétellel változatlan.

Szigorodtak a temetési segély megállapítási feltételei: Annak állapítható meg, aki a meghalt személy eltemette-

Figyelem! Április 17-23-ig repülőgépről rókák veszteség elleni oltására szolgáló családokat szórtak ki a község környékén. Kérik a lakosságot, hogy a családokhoz ne nyúljanak! Amennyiben valaki az anyaggal mégis érintkezett, forduljon orvoshoz!

téséről gondoskodott, ha családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 150%-át. Megállapításához kereseti igazolás és temetési számla bemutatása szükséges.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy az óvodai ellátás térítési díja április 1-től 198 Ft. Az általános iskolai teljes ellátás napi térítési díja 230 Ft.

A szociális étkeztetettek napi bruttó térítési díja 424 Ft helyett 212 Ft.

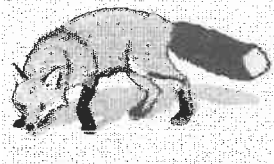
Külsős /vendégétkeztetés/ napi bruttó térítési díja 424 Ft.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy változott az első lakáshoz jutók támogatása. Azok kaphatják, akik legalább 2 éve Kővágószőlősen élnek, itt vásárolnak, vagy építenek lakóingatlant. További feltétel, hogy korábban lakástulajdonnal nem rendelkeztek, a tulajdonszerzés legalább 50 %-os tulajdoni hányadra irányul.

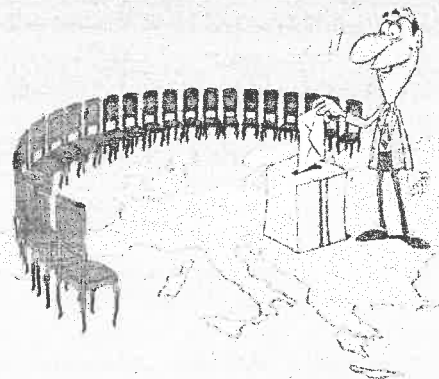
A kérelmeket folyamatosan lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatalba a tulajdoni lap másolat/és szerződés/csatolásával, valamint az első lakásról szóló nyilatkozattal.

A kérelmet a testület a következő ülésen bírálja el.

Lezsákné Csima Mária
jegyző

EURÓPAI PARLAMENTI VÁLASZTÁS MAGYARORSZÁGON

2004. JÚNIUS 13.

ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI IRODA

Értesítjük a lakosságot, hogy a 2004. június 13-án tartandó európai parlamenti választások előkészületei elkezdődtek. A választópolgároknak az értesítőket és ajánlószervényeket kiküldtük. A választók névjegyzéke megtekinthető a Polgármesteri Hivatalban.

Aki a felvételtől szóló értesítést nem kapta meg, jelentkezzen a hivatalban. Felhívjuk figyelmüket, hogy ajánlószervényeikkel érvényesen egy pártot támogathatnak.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy aki a választás napján nem Kővágószőlősen tartózkodik /elutazik/, igazolást kérhet annak érdekében, hogy ismert tartózkodási helyén szavazzon.

Minden választó egy listát állító pártra (szervezetre) tehet ajánlást. Több pártlistára tett ajánlás érvénytelen! Ugyancsak érvénytelen, ha valaki több ajánlószervényt tölt ki saját nevével. Az ajánlószervényért előnyt ígérni vagy adni, valamint előnyt kérni illetve elfogadni tilos.

Fontos az ajánló adatainak olvasható, pontos kitöltése! Az ajánlószervényeket május 14-ig kell leadni!

A választási szervekbe a jelöltet állító pártok május 28-án 16 óráig jelenthetik be delegáltjukat.

Választási Iroda

Fórumot tartott a Baranya megyei Tisztiorvosi Intézet

Április 21-re az ÁNTSZ megyei Intézetének munkatársai meghívták a kővágószőlősi lakosokat egy tájékoztató fórumra a daganatos megbetegedésekkel kapcsolatban. Néhány nappal a rendezvény előtt az önkormányzat minden lakóházba értesítőt küldött ki, ennek ellenére a részvétel a vártnál kisebb volt. Mintegy 25-30 lakos és 10 más településről jött érdeklődő gyűlt össze a meghirdetett időpontra.

A fórumot Sándor Tibor polgármester nyitotta meg. Ezután dr. Fekete Zsuzsanna a megyei ÁNTSZ járványügyi osztályvezetője elmondta, hogy napjainkban a nem fertőző betegségeknek is nagy a jelentősége, ezért ezekkel is ökö foglalkoznak. A vezető halálozási ok Magyarországon (és világszerte) a szív és érrendszeri betegségek, ezt követi a daganatos halálok. Az egész Földön 1990 és 2000 között tízszeres emelkedést mutat az új daganatos megbetegedések száma. Az országos statisztika szerint a daganatos halálozás 25%, Kővágószőlősen 10 év alatt 20 %. Leggyakoribb daganatok férfiaknál a légúti-, nőknél a bélrendszeri és az emlőrák. Megemlítette, hogy Baranya megyében a tüdőrák körülbelül az országos átlaggal megegyezik, a vastagbélrák kissé az átlag felett van, az emlőrák pedig átlag alatti mértékben fordul elő. Itt tért rá az ÁNTSZ által a lakosokhoz eljuttatott kérdőívre. Megköszönte a közreműködést, elmondta, hogy a kiértékelés néhány hónapot vesz igénybe

Megemlítette, hogy ugyanezt a kérdőívet adták ki egy távoleső, hasonló nagyságú falu lakóinak. A szőlősi és az úgynevezett kontrollfalu eredményeinek összehasonlítása a cél.

Kicsit részletesebben beszélt a főorvos asszony a tüdőrákról. Okai lehetnek genetikaiak és külső okok /dohányzás, légszennyezettség, kemikáliák, stb./.

Azt egyelőre csak találgatni lehet, hogy a helyi megbetegedésekben milyen külső okok játszhattak szerepet.

A következő előadó Bertalan Csaba az ÁNTSZ sugáregészségügyi csoportjának fizikusa volt. Ő a radon gázzal tartott tájékoztatót. A radont az urán bomlási sorában szereplő rádium bocsátja ki. Szabadban a radon kibocsátásnak nincs nagy jelentősége, mert a levegőben gyorsan felhígul. A természetes érc kibocsátás felett nagyobb a kibocsátás. Zárt helyen okozhatnak megbetegedést a radon bomlástermékei. Ez ellen szellőztetéssel könnyen lehet

védekezni. A bányákban dolgozó embereknél tüdőrákos megbetegedést okozhat a radon gáz.

A lakás radonkoncentrációja függ a talajtól, a felhasznált építőanyagtól, az időjárástól, a légkondicionálás tervezésétől, a lakók viselkedésétől. Ezért fontos, hogy a méréseket különböző évszakokban végezzék, ezek átlagát kell figyelembe venni. Megemlítette, hogy vannak olyan rosszindulatú betegségek, pl. leukémia, ahol a nagyobb sugárterhelés sok szakember szerint csökkentő tényező. Összegezve: ezen a kutatási területen nincs alapigazság, a témát a mai napig katatják.

Kőszegi János megkérdezte, ha a nikotin 8 mp alatt bejut a vérkeringésbe, a radon nem viselkedik-e így.

Az ÁNTSZ dohányzással foglalkozó munkatársa elmagyarázta, hogy a dohányfüst és a radon kóroki mechanizmusa más. A dohányosoknál nem a nikotin jelenti a veszélyt, hanem a kátrány. Ugyancsak Kőszegi János kérdezte meg, oldódik-e az uránérc vízben.

Kóbor József a PTE biofizikusa, aki a FIDESZ Zöld tagozatával érdeklődőként vett részt, elmondta, hogy bizonyos uránvegyületek oldódnak vízben.

Mivel Kővágószőlősen a bányászkodás megkezdése előtt nem mértek háttérsugárzást, nincs mivel összehasonlítani a mérések eredményeit. Az biztos, hogy a megnövekedett sugárterhelést a környezeti károk okozhatják. Mint környezetvédő nagyon sok veszélyeztetett területen megfordult, pl. Csernobilban. Szakemberként megállapította, hogy Kővágószőlősen nem kiugróan magas a daganatos betegek száma. Fontosnak tartotta, hogy tovább kell mérni, és mindenki tájékozódjon lakóháza építőanyagáról, a lakásában és kertjében lévő esetleges háttérsugárzásról.

Dr. Pallós Zoltán megjegyezte, őt is foglalkoztatja Kőszegi János felvetése, hogy bekerülhet-e a radon a véráramba. Kóbor József szerint ez igen kis mértékben előfordulhat.

Tóth Ferenc felvetette, hogy a bányászattal megbolygatták a területet, ezáltal is nőhetett a sugárterhelés.

Dr. Fekete Zsuzsanna szerint mivel nem volt alapfelmérés, ezt bizonyítani nem lehet.

Szót kért a közönség soraiból dr. Borhidi Attila a Pécsi Tudományegyetem Növénytan Tanszékének professzora, a FIDESZ zöld tagozatának elnökségi tagja, a 2. sz. választókerület elnöke.

Véleménye szerint nagyon elméleti sikra terelődött a fórum. Mátraderecske példáját hozta fel, ahol a természetes radonkibocsátás magasabb, mint Kővágószőlősen. Itt pályázati úton elérték, hogy minden házban sugármérő készüléket helyeztek el. A lakások tervezésénél, átalakításánál figyelembe veszik a sugárzás mennyiségét. Javasolja a polgármesternek, látogasson el Mátraderesckére tapasztalatcserére. Pályázati úton sok mindent el lehetne érni Kővágószőlősen is. Szólt néhány szót a rákos betegségek kialakulásának külső okairól. A világon nagyon megemelkedett rákos betegségek oka az UV sugárzás megerősödése, a különböző stresszhatások. Ezek ellen - mint mondta, nehéz védekezni, de táplálkozási szokásainkkal, életmódunkkal védekezhetünk ellene.

Scherczl József 37 év uránbányában eltöltött munka ellenére is egészségesnek érzi magát.

Fekete doktornő ezzel a példával azt látja bizonyítani, mennyire véletlenszerű és sok tényezőtől függ a daganatos betegségek kialakulása.

Ádám László kritikával illette a hatóságokat. Szerinte túl hosszú időbe telik a kérdőívek kiértékelése. Az eddigi mérések eredményét miért nem kapták meg a lakosok - kérdezte. Sokakkal ellentétben az a véleménye, mégiscsak jó volt firtatni ezeket a megbetegedéseket, mert most talán komolyan foglalkoznak az embereket már régóta aggodalommal eltöltő témával. Ő, mint az Ady E. utca lakója, szeretné tudni, van-e még valahol ilyen utca, ahol 11 házból 9-ben volt rosszindulatú daganatos megbetegedés.

Dr. Fekete Zsuzsanna elmondta, a Mecsekérc méréseit ők nem tehetik közzé, ahol ők mértek, azt nyilvánosságra hozták. Kőszegi János megkérdezte, miért nem mértek a falu minden lakásában. Ennek kizárólag anyagi oka van, válaszolták az illetékesek. Még sok érdekes és fontos dolgot meg lehetett volna beszélni ebben az ügyben, de az idő nagyon elszaladt, a fórum csaknem 3 órára nyúlt.

Sándor Tibor polgármester bejelentette, hogy az önkormányzat módosított építési engedélyhez szükséges lesz a lakótelek sugárási viszonyainak mérése is. Ezután megköszönte az előadók és az érdeklődők közreműködését. Elmondta, bízik benne, hogy előbb-utóbb választ kapnak a felmerült kérdésekre.

Támogatás a kétütemű autók lecserélésére?

Július 15-ig lehet benyújtani a kétütemű autók forgalomból történő kivonásához, vagy környezetbaráttá tételéhez kérhető támogatást. Magyarországon jelenleg csaknem háromszáz-ezer környezetszennyező autó fut az utakon, amelyek több mint tízszer annyi káros anyagot bocsátanak a környezetbe, mint négyütemű társaik.

Támogatást igényelhetnek a kétütemű gépjárművek tulajdonosai a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumtól (KVM) autók lecserélésére, vagy katalizátorral történő felszerelésére. A tárcsa a múlt héten meghirdetett Zöld Forrás pályázat Pátria program keretén belül tett közzé pályázati felhívást a kétütemű gépjárművek forgalomból történő kivonása, illetve környezetbaráttá tétele céljából. Jelenleg közel 200 ezer kétütemű Trabant, több mint százezer Wartburg és 4 ezer Barkas fut a magyarországi utakon, ám ezek a 2005. július elsején életbe lépő új szénhidrogén-kibocsátási

határértéknek csak akkor tudnak megfelelni, ha katalizátorral szerelik fel őket. A kiírás értelmében, amennyiben a tulajdonosok kétütemű gépjárművüket 10 évesnél nem idősebb négyütemű katalizátoros kocsi cserélik, utólagosan 200 ezer forint egyszeri vissza

nem térítendő támogatást, vagy 400 ezer forint utáni kamattámogatást igényelhetnek. A gépjárművek katalizátorral való felszerelésére pedig 20 ezer forint támogatás igényelhető. Gépjárműcsere támogatására benyújtott pályázatok esetében a kérelmezőnek

nyilatkoznia kell arról, hogy kétütemű gépjárművét kivonja a forgalomból, s az elnyert támogatás kizárólag a kivonást igazoló hatósági határozat bemutatása után folyósítható.

A pályázatot részben környezetvédelmi, részben pedig szociális okok miatt írták ki, amelyre július 15-ig

lehet benyújtani támogatási kérelmeket. A mérések szerint a kétütemű gépjárművek több mint tízszer annyi káros anyagot bocsátanak ki a környezetbe, mint négyütemű társaik, ezért mindenképpen szükség van az intézkedésekre, ám ezeket többnyire az alacsony jövedelemmel rendelkezők használják, ezért indokolt megkönnyíteni nekik az átállást – fejtette ki Császár Tibor, a KVM sajtófejele. A Pátria programra a tárcsa összesen 1,86 milliárd forintot szán, de ezen belül összesen 10 témakörre lehet támogatást igényelni. A pályázati kiírásban azt nem is határozták meg előre, hogy összesen mekkora összeg használható fel a kétütemű járművek forgalomból történő kivonására, vagy átalakítására, de a KVM szakértői azzal számolnak, hogy ezres nagyságrendben ítélnék majd meg támogatást.

*Forrás: Világgazdaság
2004. március 30.*

Mielőtt nagy reményeket fűznének a gépjármű-támogatáshoz a mellékelt cikk alapján fellelkesült kövágószőlősi Trabant- és Wartburg-tulajdonosok, jó ha megismerik - például az Interneten - a Pátria program pályázati kiírását. Itt ugyanis kiderül, hogy pályázni csak a mozgáskorlátozottak által használt Trabant Hycomat-ra lehet.

Mi lesz a többszázezer papírujaguár sorsa?

Néhány ötlet:

- kutyaól
- galambduc
- hajléktalanszállás.

A Trabant köztudottan a kisjövedelmű emberek, és nem a milliárdos bankárok, vállalkozók, üzletemberek autója. Ami a legvalószínűbb: jövő év derekától ezrével lesznek elhagyott autóroncok az erdőkből, mezőgazdasági táblák és dűlőutak mentén, folyóparton.

**Négyütemű Trabantot
vennék!**

Tel: 374-631

(munkanapokon)

Meghívó!

A Jakabhegy Polgári Kör meghívja a kisgyermekes szülőket május 14-én, pénteken este 6 órakor a kultúrházban tartandó rendezvényére.

Meghívott előadó: dr. Kovács Attila gyermekpszichológus. Az est témája: lelki- és magatartászavarok a kisgyermekkorban. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

A hónap vicce

Újsághír

**A forgalomból kivont
Trabantok kelendőek lesz-
nek a hobbigyűjtők köré-
ben.**

Kohn meghal. A felesége megkéri Grünt, hogy adjon fel egy gyászjelentést. De röviden, hogy ne kerüljön sokba. Grün elmegy a hirdetőbe és azt mondja:

- Kohn meghalt.
- Kérem - mondja a felvevő -, öt szóig nem kell külön fizetni!
- Igen? Akkor írja hozzá: Ugyanitt Trabant eladó!

Kórházak ügyelet nélkül

Az egészségügyi kormányzat döntése értelmében júniustól a 200 ágy-nál kevesebbel rendelkező kórházakban megszűnik az ügyeleti ellátás. Nem finanszírozzák tovább. Baranyában ez Komló, Szigetvár és Siklós kórházainak körzetében élőknek érinti meglehetősen keményen, hiszen egy hirtelen fellépő rosszul-lét esetén a mentőautó a beteget a távolabbi Pécsre vagy Mohácsra viszi.

Holnap talán már okosabbak lesznek a kórházigazgatók, hiszen a minisztériumban tájékoztatják őket a jövőt illető kérdésekről. Abban reménykedik dr. Fülöp Erzsébet siklósi kórházigazgató, hogy dr. Rácz Jenő minisztériumi államtitkár korábbi bejelentését - amely szerint a 200 ágyasnál kisebb fekvőbeteg-intézményeknél rövidesen megszűnik a orvosügyeleti rendszer -, némileg módosítják majd. Siklós

ugyanis mindössze 105 ágyal rendelkezik. Az igazgatónő szerint a közlekedési feltételek figyelembevétele nélkül ilyen döntést nem szabad meghozni. Ezért az ország kórházi-orvosügyeleti térképét úgy kell megrajzolni, hogy lehetőleg minél kevesebbet sérüljön az adott területen élők érdeke.

Szigetváron Göbolyös Ivett, a kórház gazdasági igazgatója szerint a kiskórházak tönkretételéhez vezet ez az intézkedés, hiszen a máshova vitt beteg nem fog másnap visszatérni a székhelytelepülés kórházába. De ha az ügyelet megőrzése az ágy-számon múlik, Szigetvárott a meglévő 196 ágy mellé még négyet valahogy "betuszkolnak". Dr. Nyirati Ferenc komlói kórházigazgató szerint - 165 ágyas az általa irányított intézmény - nemcsak a térségükben élők ellátása szempontjából elfogadhatatlan a minisztéri-

um döntése, hanem a kórház jövőjére nézve is tragikus következményekkel járhat. Ily módon ugyanis elkerülhetetlen az intézmény lassú leépülése. Siklóson hasonlóképpen látják: a kórház jövője amúgy is erősen kérdéses, nem kell sok ahhoz, hogy az intézet drasztikus átalakítása, bizonyos osztályok felszámolása váljon szükségessé. Megyénk kisvárosi kórházai között 313 ágyával a mohácsi lehet a változtatás utáni helyzet nyertese. Dr. Dénes László kórházigazgató azonban úgy véli, nem biztos, hogy jól járnak. Eddig is fogadtak Siklós, illetve Pécsvarad környékéről betegeket, ám a rendszer fenntartása és működtetése meglehetősen költséges. Másrészt a jelenleginél több orvosra volna szükségük, hiszen a munka törvénykönyve szerint az ügyelet másnapján a fáradt kollégák nem állhatnak a betegágy mellé.

Kozma Ferenc Új DN

Bírák-e majd a mentők?

Dr. Buda Péter megyei mentőfőorvos szerint egyelőre nem lehet tudni, hogy milyen pluszfeladatok várnak a szolgálatra a kórházi ügyeletnek esetleges megszüntetése után. Munkájukat ma is nehéz körülmények között végzik. Győrfi Pál, az Országos Mentőszolgálat kommunikációs vezetője úgy látja, hogy az egészségügyi intézmény-

rendszer átalakítása, az ügyeleti központosítás a mentők számára is többlet-igénybevételt jelenthet, melyhez alkalmazkodnunk kell. Kapacitásaik felülvizsgálatát a változások ismeretében tudják elvégezni, ám vélhetően nem maradhatnak el bizonyos fejlesztések és át-szervezések.

Forrás: Új DN

